

PRV (Patent- och registreringsverket)
Box 530
826 27 Söderhamn

Malmö den 7 mars 2011

Ärende: Invändning mot varumärket "Nordiska Modellen" – registreringsnummer 0502189.

Klagande: Civilekonom Johan Schlasberg, strategikonsult och IT-företagare
Hamngatan 4, 211 22 Malmö tel. 040-611 20 15. Johan.schlasberg@decentra.se
Källa för bakgrundsinformation: www.nordiskamodellen.se/varumarke/
och närliggande undersidor.

Härmed överklagas varumärkesregistreringen av märket "Nordiska Modellen".
Som skäl för detta anför jag

1. Att sökande - Socialdemokratiska partiet - medvetet gett en missvisande bild av innehållet i och betydelsen av flera av sina åberopade referenser.

Exempel 1. Ur *Tankar om den nordiska modellen* av Urban Lundberg citerar sökande fem punkter För det femte, slutligen, att den nordiska modellens framväxt är oupplösligt förknippad med den socialdemokratiska arbetarrörelsens makt och inflytande...

I ett efterföljande följande stycke i samma skrift står

Det är förvisso möjligt att invända mot beskrivningen av en speciell nordisk modell som under arbetarrörelsens inflytande rört sig i en bestämd riktning. Även i de nordiska länderna har andra aktörer - inom såväl politiken som byråkratin - påverkat och väglett den politiska utvecklingen. Många centrala välfärdsreformer underbyggdes av breda sociala kompromisser. Inte heller var den socialdemokratiska kompassriktningen alltid så självklar som forskningen i efterhand velat göra gällande. Med historikern Bo Stråth skulle man kunna säga att nordiska modellen inte 'konstruerades på ritbordet utan i efterhand i backspegeln. Andra forskare anser att talet om en nordisk modell slätar över avgörande skillnader mellan de nordiska länderna.

Min slutsats är att Urban Lundberg skrift med lika rätt kan användas för att styrka motsatsen av det sökande hävdar.

Exempel 2. Sökanden refererar med tre sidor till en bok av Marie-Laure Le Folon om vilken det av okänd anledning heter att *boken är efterfrågad i Frankrike där man är intresserad av alternativa samhällsmodeller.*

Författaren är journalist och var länge knuten till dagstidningen Le Figaro. Boken heter *Le rebonde du modèle scandinave*, vilket sökanden tendentiöst översatt till *Den nordiska modellens återkomst*. Boken är en introduktion till den skandinaviska välfärdsmodellen.

Min slutsats är att denna bok på inget sätt stärker sökandes grunder för varumärkesrätt.

Exempel 3. Sökanden refererar till en rapport Sverige presenterade vid World Economic Forum i Davos 2011. Citatet nedan är från ekonomen Klas Eklunds artikel i rapporten.

*Under den senaste finanskrisen visade de fyra större nordiska länderna motståndskraft. De drabbades visserligen av nedgången, men studsade tillbaka ganska snabbt..... Den här motståndskraften har återuppväckt intresset för **det som ibland kallas 'den nordiska modellen'**. **Man bör dock vara försiktig med att använda den termen** (min markering).
Det är svårt att hitta någon gemensam nordisk ekonomisk blåkopia som går att överföra till andra länder.*

Min slutsats är att denna referens på inte sätt stärker den sökandes argument för varumärkesskydd för Nordiska modellen. Det står inget i rapporten om att den Nordiska Modellen skulle vara ett speciellt socialdemokratiskt projekt. Referensen kan med större rätt användas för att styrka motsatsen av det den sökande hävdar.

Exempel 4. Sökanden refererar till en rapport från ETLA – Näringslivets forskningsinstitut i Finland. Rapporten heter *The Nordic Model – Embracing Globalization and Sharing Risks*.
http://etla.fi/files/1892_the_nordic_model_complete.pdf

Rapporten (167 sidor) är mycket intressant och talar om den Nordiska Modellen i första hand som ett antal faktorer som återfinns i de nordiska länderna och diskuterar förtjänstfullt olika sätt att lösa de problem som de nordiska länderna står inför.

Men det finns inget i rapporten som knyter deras användning av ordparet Nordiska Modellen till det socialdemokratiska partiet.

Min slutsats: Att det i denna rapport talas om Nordiska Modellen och i andra sammanhang refereras till The Nordic Way stärker på inget sätt sökandes anspråk på varumärkesskydd.

- 2. Att själva tankefiguren att det finns en singulär modell av mycket komplexa samhällsfrågor som kan kallas Nordiska Modellen är orimlig och att denna i sin tur på ett entydigt och allmänt accepterat sätt skulle kunna härledas till ett visst parti och en viss ideologi.**
- 3. Att uttrycket NORDISKA MODELLEN saknar särskiljningsförmåga, såsom PRV inledningsvis har påpekat i ärendet. Liksom PRV inledningsvis anförde är det min uppfattning att uttrycket består av en geografisk beteckning, NORDISKA, och ordet MODELLEN som betyder teori eller förebild för handlande.**

Det föreligger ett s.k. frihållningsbehov för detta uttryck, d.v.s. uttrycket måste hållas fritt tillgängligt för andra politiska partier, liksom övriga näringsidkare,

föreningar m.fl. för att beskriva verksamhet eller aktiviteter som varande enligt nordisk teori eller nordisk erfarenhet. Det är till stort förfång om ett enskilt politiskt parti skulle monopolisera detta uttryck.

- 4. Att den sökandes referens till att PRV godkänt att Kristdemokraterna fick varumärket "Verklighetens folk" inte ska tillerkännas ett reciprocitetsvärde. Inför risken att denna typ av varumärkesskydd och politisering av allmänna ord och ordpar fortsätter finns det anledning för PRV att pröva de principiella aspekterna häri.**

Efter att två gånger fått avslag på sin ansökan skriver sökanden till PRV 18.08.2011

Det kan vara intressant att som stöd för verkets ställningstagande jämföra denna ansökan med Kristdemokraternas ansökan om varumärkesskydd av varumärket 'Verklighetens folk'.....Om formella eller andra skäl kan anföras mot vår ansökan är vi tacksamma om de ställs i jämförelse med Kristdemokraternas registrerade varumärke.

Det förefaller som om det är denna jämförelse mer än alla referenser som lett till att ordparet Nordiska Modellen accepterades som varumärke. En passant kan nämnas att jag skrivit till Kristdemokraterna och föreslagit att de ska överväga att avregistrera varumärket *Verklighetens folk*. Mer om detta på www.nordiskamodellen.se

Dessutom är referensen till Verklighetens folk missvisande i den meningen att detta uttryck är en ren språklig konstruktion av karaktären politiskt slagord, medan ordparet Nordiska Modellen gör – om än felaktigt – anspråk på att beskriva och denotera en specifikt socialdemokratisk version av ett komplicerat samspel mellan många aktörer och händelser.

- 5. Att den sökande inte avser att använda varumärket i kommersiella sammanhang - vilket jag uppfattar är huvudavsikten med en varumärkesregistrering - utan avser att använda märkesregistreringen som ett instrument i sin politiska agitation, vilket man uttryckligen angivit i brev till PRV. Bristande särskiljningsförmåga kan ibland i varumärkessammanhang botas genom att man visar att uttrycket använts i så stor omfattning att det inarbetats på marknaden. För Socialdemokratiska partiet skulle det inte vara möjligt att förete någon sådan bevisning eftersom uttrycket NORDISKA MODELLEN i realiteten aldrig har använts som ett varumärke och aldrig har uppfattats som ett varumärke av omsättningskretsen.**

I sin inlägga den 18 aug 2011 skriver sökanden till PRV

Den 'Nordiska Modellen' en del av en politisk agitation och debatt.

6. Att den sökande redan i sin första presentation efter registreringen klart visar och sprider okunskap om registreringens innebörd och begränsningar.

I en artikel 20.02.2012 i den socialdemokratiska tidningen Aktuellt i Politiken (www.aip.se) citeras Inger Segelström, generalsekreterare på S nordiska organisation Samak. Se nedanstående utdrag ur artikeln som också kan nås via www.nordiskamodellen.se

Nordiska modellen är nu formellt ett varumärkesskyddat begrepp. Det betyder enligt PRV att ingen annan har rätt att använda det i sin marknadsföring.

*– Andra som vill använda det ska vara medvetna om att det är varumärkesskyddat nu.
..... Man har haft många olika definitioner på vad den nordiska modellen är. Jag tycker att det behövdes ett klagörande av varumärket. Tittar man på forskning och allt som har skrivits om den nordiska modellen, så har Patent- och Registreringsverket gjort bedömningen att det är den socialdemokratiska nordiska modellen vi pratar om, säger Segelström
..... Det är klart att det känns väl lite snopet för den moderatledda regeringen.*

Inger Segelström har inte förstått eller vill förstå att det står vilket parti och vem som helst som så önskar fritt att både tala om och skriva om Nordiska Modellen på det sätt man önskar.

7. Att registreringen bevisligen redan vilselett erfarna tidningskrönikörer, riksdagsmän och många i allmänheten belyser vilka allvarliga konsekvenser en registrering av märket Nordiska Modellen fått och riskerar att få än mer för diskussionen i Sverige i samhälls- och politiska frågor.

Exempel 1. I en artikel 29.02.2012 - <http://www.sprakradet.se/13001-> skriver Institutet för Språkvård som ansvarar för språkvården i Sverige och är Sveriges officiella organ för språkvård och språkpolitik.

Uttrycket 'den nordiska modellen' får härnäst bara användas av Socialdemokraterna, efter en ansökan till Patent- och registreringsverket.

Exmpel 2. En ledarblogg i Svenska Dagbladet <http://blog.svd.se/ledarbloggen/2012/02/21/s-patent-pa-nordiska-modellen/> har rubriken *S-patent på Nordiska Modellen.*

Exempel 3. I danska Weekendavisen den 2 mars 2012 skriver Arne Hardis om registreringen av Nordiska Modellen. Källa SvD 2 mars.

Hardis har bland annat talat med professor Klaus Petersen, som är välfärdsvetare vid Syddansk universitet och inte skrädder orden: "Første gang jeg hørte det, troede jeg, det var en aprilsnar (aprilskämt ö.a). Det er jo naragtigt og helt bizart. Det er en

rigtig dårlig idé at monopolisere begreber og på den måde flytte deler av den politiske debat over i retssystemet. Det er et element af historiebrug, som minder mere om autoritære styre end om den nordiske models hjemlande..."

Min slutsats: För det första är det intressant att se en kommentar från en forskare inom området – Klaus Pedersen är professor på Syddansk Universitet [http://www.sdu.dk/en/Om SDU/Institutter centre/C Velfaerd](http://www.sdu.dk/en/Om_SDU/Institutter_centre/C_Velfaerd) och arbetar med *Historical development of the welfare state, methods in historical welfare research, history of the concept welfare state* – som så tydligt tar avstånd från hela idén att varumärkesskydda ordparet och konceptet Nordiska Modellen. För det andra kan noteras att han uppfattar att en varumärkesregistrering ger en form av monopolisering av själva begreppet. Detta visar hur en varumärkesregistrering uppfattas utanför en krets av personer som är insatta i lagstiftningen och dess begränsningar i detta fall.

Exempel 4. Under rubriken – *Att varumärkesskydda uttryck kväver debatten* – skriver riksdagsman Hans Wallmark (m). http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/att-varumarkesskydda-uttryck-kvaver-debatten_6886509.svd

..... Det finns olikheter och skillnader både i utformning och omfattning men Norden är speciellt jämfört med hur det ser ut på många andra håll i världen. I grunden handlar det inte endast om hur själva politiken formats i sina enskilda detaljer utan också en anda och ett förhållningssätt som handlar om samarbete, folkbildning, humanism och tillit. Det är knappast tillfälligheter som gör de nordiska länderna till stabila demokratier och rättsstater med låg grad av korruption.

Socialdemokraterna har genom sitt varumärkesskydd omöjliggjort användandet av den nordiska modellen som beskrivning av en sådan utveckling. Det försvårar kraftigt ett meningsfullt åsiktsutbyte. Politiska meningsmotståndare kommer nogsamt att undvika denna term dels för att inte behöva utstå repressalier vid användande av varumärkesskyddat begrepp och dels för att inte medverka till att sprida någon skev socialdemokratisk självbild.....

Min slutsats: Om än riksdagsmannen Wallmark har fel i sak och lugnt kan hålla tal och skriva insändare om Nordiska Modellen, som han uppfattar den, visar artikeln att de vardagliga konsekvenserna av den aktuella varumärkesregistreringen inte tillför något värde, utan enbart förvillar och begränsar en diskussion inom ett viktigt område.

8. Akademisk forskning om och kring den Nordiska Modellen kan aldrig komma fram till en av alla delad syn / teori om vad som bör avses med denna eller om i hur grad olika aktörer och omständigheter bidragit till dennas framväxt som en bred beskrivning av en mångårig utveckling i vår del av Europa.

Jag uppfattar att varumärkesregistreringen och den samtidiga uppdragsforskning som SAMAK initierat och finansierat (c:a 6.5 miljoner SEK) är en avsiktlig politisering av berättelsen om en välfärdsmodell om vilken det i väsentliga drag länge rått stor enighet. Att forska om drivkrafter och finna nya vägar för fortsatt välfärd är något annat och viktigare.

Akademisk uppdragsforskning inom samhällsområdet riskerar att färgas av beställarna. Många forskare och andra engagerade personer och aktörer har mycket tydligt lyft fram de utmaningar som väntar också i de nordiska länderna. Utöver en del här redan refererade personer och forskningsinstitut kan nämnas **Nordic Centre of Excellence: The Nordic Welfare State – Historical Foundations and Future Challenges (NordWel)**, - <http://blogs.helsinki.fi/nord-wel/>

Akademisk och annan forskning och tankearbete kring den framtida utvecklingen i våra nordiska länder ska inte ens i periferin behöva störas av en varumärkesregistrering av ett allmänt använt begrepp.

Av ovan angivna skäl och analyser av referenser hemställer jag att PRV avvisar en registrering av varumärket Nordiska Modellen.

Malmö den 7 mars 2012

Johan Schlasberg, civilekonom
Strategikonsult och IT-företagare